

ΔΕΥΤΕΡΑ, 25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

**† Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ
ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

ΕΙΣ ΤΗΝ Θ΄ ΩΡΑΝ

Τὸ Αναστάσιμον. Ἦχος δ΄.

Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα, ἐκ τοῦ Ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου μαθήτριά, καὶ τὴν προγονικὴν ἀπόφασιν ἀπορρίψασαι, τοῖς Ἀποστόλοις καυχώμεναι ἔλεγον· Ἐσκέλευται ὁ θάνατος, ἠγέρθη Χριστὸς ὁ Θεός, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀπολυτίκιον Προεόρτιον.

Ἦχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἀπεγράφετό ποτε, σὺν τῷ πρεσβύτῃ Ἰωσήφ, ὡς ἐκ σπέρματος Δαυΐδ, ἐν Βηθλεὲμ ἢ Μαριάμ, κυφοροῦσα τὴν ἄσπορον κυφορίαν. Ἐπέστη δὲ καιρὸς ὁ τῆς Γεννήσεως, καὶ τόπος ἦν οὐδεὶς τῷ καταλύματι· ἀλλ' ὡς τερπνὸν παλάτιον τὸ Σπήλαιον, τῇ Βασιλίδι ἐδείκνυτο. Χριστὸς γεννᾶται, τὴν πρὶν πεσοῦσαν, ἀναστήσων εἰκόνα.

Κοντάκιον Προεόρτιον.

Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ἡ Παρθένος σήμερον * τὸν προαιώνιον Λόγον * ἐν σπηλαίῳ ἔρχεται * ἀποτεκεῖν ἀπορρήτως. * Χόρευε, ἡ οἰκουμένη, * ἀκουτισθεῖσα * δόξασον μετὰ ἀγγέλων * καὶ τῶν ποιμένων, * βουληθέντα ἐποφθῆναι * παιδίον νέον, * τὸν πρὸ αἰώνων Θεόν.

Ἰστέον ὅτι σήμερον οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλεται, ἀλλὰ πάντα τὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Ὁ ἱερεύς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν.

Καὶ ἄρχεται ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκων τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν, λέγων οὕτω·

Δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Ψαλμὸς γγ' (103).

Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθησόν σου σφόδρα. Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω, ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον. Ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέροιν, ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ. Ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθῆσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων στήσονται ὕδατα. Ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου φεύξονται, ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν. Ἀναβαίνουνσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουνσιν πεδία εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐθεμελίωσας αὐτά. Ὅριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσονται, οὐδὲ ἐπιστρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν. Ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγγιν, ἀναμέσον τῶν ὀρέων διελύσσονται ὕδατα. Ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, προσδέξονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν. Ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεται· ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσι φωνήν. Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερῶων αὐτοῦ· ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ. Ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. Τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς, καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου. Τοῦ ἰλαρῆναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ· καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει. Χορτασθήσονται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου ὡς ἐφύτευσας. Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύσουσι, τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ κατοικία ἠγεῖται αὐτῶν. Ὅρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐ-

λάφοις, πέτρα καταφυγή τοῖς λαγωῖς. Ἐποίησε σελήνην εἰς καιρούς· ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ. Ἔθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ· ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. Σκύμνοι ὠρνούμενοι τοῦ ἀρπάσαι, καὶ ζητῆσαι παρὰ τῷ Θεῷ βρωσίν αὐτοῖς. Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, καὶ συνήχθησαν, καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν κοιτασθήσονται. Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας· ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος· ἐκεῖ ἐρπετά, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ζωᾶ μικρὰ μετὰ μεγάλων. Ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται· δράκων οὗτος, ὃν ἔπλασας ἐμπαίζειν αὐτῇ. Πάντα πρὸς σέ προσδοκῶσι, δοῦναι τὴν τροφήν αὐτῶν εἰς εὐκαιρον. Δόντος σου αὐτοῖς, συλλέξουσιν. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητος· ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον, ταραχθήσονται. Ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσι, καὶ εἰς τὸν χοῦν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν. Ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου, καὶ κτισθήσονται, καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Ἦτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν· ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται. Ἄισω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῷ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. Ἦδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογία μου, ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. Ἐκλείπειν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Καὶ πάλιν.

Ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ· ἔθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα. Δόξα σοι ὁ Θεός (ἐκ γ'). Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.

Εἶτα, Συναπτὴ μεγάλη ὑπὸ τοῦ Διακόνου,
καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·
Ἵτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...

* * *

ΟΙ ΕΠΙΛΥΧΝΙΟΙ ΨΑΛΜΟΙ

Ψαλμὸς ρμ' (140). Ἦχος β'.

Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου, εἰσάκουσόν μου, Κύριε. Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου· πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ· εἰσάκουσόν μου, Κύριε.

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἑσπερινή· εἰσάκουσόν μου, Κύριε.

Θοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου, καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη μου.

Μὴ ἐκκλίνης τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας, τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις.

Σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν, καὶ οὐ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν.

Παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει, καὶ ἐλέγξει με ἔλαιον δὲ ἁμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου.

Ἵτι ἔτι καὶ ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν· κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ κριταὶ αὐτῶν.

Ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου, ὅτι ἠδύνθησαν ὡσεὶ πάχος γῆς ἐρῶράγη ἐπὶ τῆς γῆς, διεσκορπίσθη τὰ ὀστᾶ αὐτῶν παρὰ τὸν ἄδην.

Ἵτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί μου· ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ ἀντανέλῃς τὴν ψυχὴν μου.

Φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος, ἧς συνεστήσαντό μοι, καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.

Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω αὐτῶν οἱ ἁμαρτωλοὶ· κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγώ, ἕως ἂν παρέλθω.

Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐδεήθην.

Ἐκχεῶ ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου· τὴν θλιψίν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγγελῶ.

Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά μου, καὶ σὺ ἔγνωσ τὰς τριβούς μου.

Ἐν ὁδῷ ταύτῃ, ἣ ἐπορευόμην, ἔκρουσαν παγίδα μοι.

Κατενόουν εἰς τὰ δεξιά, καὶ ἐπέβλεπον, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιγινώσκων με.

Ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχὴν μου.

Ἐκέκραξα πρὸς σέ, Κύριε· εἶπα· Σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου, μερίς μου εἶ, ἐν γῆ ζώντων.

Πρόσχευ πρὸς τὴν δέησίν μου, ὅτι ἐταπεινώθη σφόδρα.

Ῥῦσαι με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.

Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου.

Ἐμὲ ὑπομενοῦσι δίκαιοι, ἕως οὗ ἀνταποδῶς μοι.

Ψαλμὸς ρκθ' (129).

Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου.

Γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.

Ἰστώμεν Στίχους στ', καὶ ψάλλομεν
Στιχηρὰ ἰδιόμελα.

Ἦχος β'. Γερμανοῦ.

Στίχ. α'. Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδιηγούμενοι. Τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ διαλέλυται, ἡ φλογίνη ῥομφαία τὰ νῶτα δίδωσι, καὶ τὰ Χερουβὶμ παραχωρεῖ, τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς· κἀγὼ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς μεταλαμβάνω, οὗ προεξεβλήθην διὰ τῆς παρακοῆς. Ἡ γὰρ ἀπαράλλακτος εἰκὼν τοῦ Πατρὸς, ὁ χαρακτήρ τῆς αἰδιότητος αὐτοῦ, μορφὴν δούλου λαμβάνει, ἐξ ἀπειρογά-

μου Μητρὸς προελθὼν, οὐ τροπὴν ὑπομείνας· ὁ γὰρ ἦν διέμεινε, Θεὸς ὢν ἀληθινός· καὶ ὁ οὐκ ἦν προσέλαβεν, ἄνθρωπος γενόμενος διὰ φιλανθρωπίας· αὐτῷ βοήσωμεν· Ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. β'. Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέμεινά σε, Κύριε· ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ...

Ἀνατολίου. Ὁ αὐτός.

Στίχ. γ'. Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας, ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον.

Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος, ἐκ τῆς ἀγίας Παρθένου, πεφώτισται τὰ σύμπαντα. Ποιμένων γὰρ ἀγραυλούντων, καὶ Μάγων προσκυνούντων, Ἀγγέλων ἀνυμνούντων, Ἡρώδης ἐταράττετο· ὅτι Θεὸς ἐν σαρκὶ ἐφάνη, Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. δ'. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις· καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος, ...

Ψαλμὸς ριζ' (116).

Ὁ αὐτός.

Στίχ. ε'. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτόν, πάντες οἱ λαοί.

Ἡ Βασιλεία σου, Χριστὲ ὁ Θεός, βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, καὶ ἡ Δεσποτεία σου, ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ὁ σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας ἐνανθρωπήσας, φῶς ἡμῖν ἔλαμψας, Χριστὲ ὁ Θεός, τῇ σῇ παρουσίᾳ· φῶς ἐκ φωτός, τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα, πᾶσαν κτίσιν ἐφαιδρυνας. Πᾶσα πνοὴ αἰνεῖ σε, τὸν χαρακτήρα τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς. Ὁ ὢν καὶ προῶν, καὶ ἐκλάμψας ἐκ Παρθένου Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ αὐτός.

Στίχ. 5'. Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Τί σοι προσενέγκωμεν Χριστέ, ὅτι ὥφθης ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς; ἕκαστον γὰρ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, τὴν εὐχαριστίαν σοι προσάγει· οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον· οἱ οὐρανοὶ τὸν Ἀστέρα· οἱ Μάγοι τὰ δῶρα· οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα· ἡ γῆ τὸ σπήλαιον· ἡ ἔρημος τὴν φάτνην· ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρθένον. Ὁ πρὸ αἰῶνων Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος ὁ αὐτός. Κασίας.

Αὐγουστοῦ μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ πολυαρχία τῶν ἀνθρώπων ἐπαύσατο· καὶ σοῦ ἐνανθρωπήσαντος ἐκ τῆς Ἀγνῆς, ἡ πολυθεΐα τῶν εἰδώλων κατήργηται. Ὑπὸ μίαν βασιλείαν ἐγκόσμιον, αἱ πόλεις γεγέννηται· καὶ εἰς μίαν Δεσποτείαν Θεότητος, τὰ ἔθνη ἐπίστευσαν. Ἀπεγράφησαν οἱ λαοί, τῷ δόγματι τοῦ Καίσαρος· ἐπεγράφημεν οἱ πιστοί, ὀνόματι Θεότητος, σοῦ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ ἡμῶν. Μέγα σου τὸ ἔλεος, δόξα σοι.

ΕΙΣΟΔΟΣ - ΕΠΙΛΥΧΝΙΟΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Ψαλλομένου τοῦ Καὶ νῦν γίνεται ἡ εἴσοδος ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ διάκονος· Σοφία· ὀρθοί.

Ὁ προεστὼς ἢ ὁ ἀναγνώστης τὴν ἐπιλύχνιον εὐχαριστίαν χῦμα·

Φῶς ἰλαρὸν ἀγίας δόξης, * ἀθανάτου Πατρός, * οὐρανίου, ἀγίου, μάκαρος, * Ἰησοῦ Χριστέ, * ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν, * ἰδόντες φῶς ἐσπερινόν, * ὑμνοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, * καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Θεόν. * Ἄξιόν σε ἐν πᾶσι καιροῖς * ὑμνεῖσθαι φωναῖς αἰσίσαις, * Υἱὲ Θεοῦ, ζωὴν ὁ διδούς· * διὸ ὁ κόσμος σε δοξάζει.

Καὶ τὰ Ἀναγνώσματα, κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, μετὰ τῶν Τροπαρίων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν.

Α'. Γενέσεως τὸ Ἀνάγνωσμα (α' 1-13).

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκευάστος, καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου, καὶ Πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Γενηθήτω φῶς, καὶ ἐγένετο φῶς. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς Ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε Νύκτα· καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα μία. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος, καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος· καὶ ἐγένετο οὕτω. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, τοῦ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα, Οὐρανόν· καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν· καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα δευτέρα. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά· καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ Οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ὥφθη ἡ ξηρά. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὴν ξηράν, Γῆν· καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε, Θαλάσσας. Καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν· καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα τρίτη.*

* Σημειωτέον, ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νεοτυπώτου Τυπικοῦ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας ἀναγινώσκονται τρία μόνον Ἀναγνώσματα, δηλ. τὸ Α' καὶ μετ' αὐτό, τὸ Τροπάριον τῆς προφητείας, Λαθῶν ἐτέχθης. Εἶτα τὸ Β' Ἀνάγνωσμα, καὶ μετ' αὐτό, τὸ ἕτερον Τροπ. τῆς Προφητείας, Ἀνέτειλας Χριστέ. Τελευταῖον, τὸ Γ'

Ανάγνωσμα, καὶ μετὰ τοῦτο, εἴτε ψάλλεται Τρισάγιον εἴτε μή, εὐθὺς ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον, κ.τ.λ.

**Β΄. Ἀριθμῶν τὸ Ἀνάγνωσμα
(κδ΄ 2-3, 5-9, 17-18).**

Ἐγένετο πνεῦμα Θεοῦ ἐπὶ Βαλαάμ· καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· Ὡς καλοὶ σου οἱ οἴκοι Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ σου Ἰσραήλ, ὡσεὶ νάπαι σκιάζουσαι, καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῶν, καὶ ὡς σκηναί, ἃς ἔπηξε Κύριος, ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν, καὶ ὑψωθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ καὶ ἀύξηθήσεται. Ὁ Θεὸς ὠδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῶ· ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρούς. Κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ εὐλογοῦντές σε, εὐλογημένοι· καὶ οἱ καταρῶμενοί σε, κεκατήρανται. Ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ, καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωάβ, καὶ προνομεύσει πάντα τοὺς υἱοὺς Σήθ. Καὶ ἔσται Ἐδώμ κληρονομία, καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰσραήλ ἐποίησεν ἰσχύν.

**Γ΄. Προφητείας Μιχαίου τὸ Ἀνάγνωσμα
(δ΄ 6-7, ε΄ 1-3).**

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει Κύριος, συνάξω τὴν συντετριμμένην, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ οὖς ἀπώσαμην. Καὶ θήσομαι τὴν συντετριμμένην εἰς ὑπόλειμμα, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰς ἔθνος ἰσχυρόν· καὶ βασιλεύσει Κύριος ἐπ' αὐτούς ἐν ὄρει Σιών, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ σὺ Βηθλεέμ, οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, μὴ ὀλιγοστός εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα; ἐκ σοῦ γάρ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς, ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος. Διὰ τοῦτο δώσει αὐτούς ἕως καιροῦ τικτούσης· τέξεται, καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ στήσεται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἰσχύι Κύριος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ ὀνόματος Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν ὑπάρξουσι·

διότι νῦν μεγαλυνθήσονται, ἕως ἄκρων τῆς γῆς.

**Εἶτα ἀνιστάμενοι λέγομεν·
Τροπάριον. Ἦχος πλ. β΄.**

Λαθῶν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ Σπήλαιον, ἀλλ' οὐρανός σε πᾶσιν ἐκήρυξεν, ὥσπερ στόμα, τὸν Ἀστέρα προβαλλόμενος Σωτήρ. Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε· μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. α΄. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις· ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ.

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε· μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. β΄. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ Πόλις τοῦ Θεοῦ· μνησθήσομαι Ῥαὰβ καὶ Βαβυλῶνος, τοῖς γινώσκουσί με.

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε· μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. γ΄. Καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι, καὶ Τύρος, καὶ λαὸς τῶν Αἰθιοπῶν.

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε· μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. δ΄. Οὗτοι ἐγενήθησαν ἐκεῖ. Μήτηρ Σιών, ἔρει ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ Ὑψιστος.

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε· μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. ε΄. Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν, καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγενημένων ἐν αὐτῇ. Ὡς εὐφραينوμένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε· μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

Δόξα. Καὶ νῦν. **Τὸ ὅλον.**

Εἶτα, τὰ ἐφεξῆς Αναγνώσματα.

**Δ'. Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα
(ια' 1-10).**

Τάδε λέγει Κύριος· Ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναβήσεται. Καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτῷ Πνεῦμα Θεοῦ· Πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, Πνεῦμα βουλήs καὶ ἰσχύος, Πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας, Πνεῦμα φόβου Θεοῦ ἐμπλήσει αὐτόν. Οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ, οὐδὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει· ἀλλὰ κρινεῖ ἐν δικαιοσύνῃ ταπεινῶν κρίσιν, καὶ ἐλέγξει ἐν εὐθύτητι τοὺς ἐνδόξους τῆς γῆs· καὶ πατάξει τὴν γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ τῷ πνεύματι διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβεῖς. Καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἐξωσμένος τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν εἰλημένος τὰς πλευρὰς αὐτοῦ. Τότε συμβοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἀρνῶν, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ· καὶ μοσχάριον, καὶ λέων, καὶ ταῦρος, ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ ἅμα τὰ παιδιά αὐτῶν ἔσονται· καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα. Καὶ παιδίον νήπιον ἐπὶ τρώγλην ἀσπίδων, καὶ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ κοίτης ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν χειρὰ ἐπιβαλεῖ, καὶ οὐ μὴ κακοποιήσουσιν, οὐδ' οὐ μὴ δυνήσονται ἀπολέσαι οὐδένα ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Ἅγιόν μου· ὅτι ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα γῆ τοῦ γνῶναι τὸν Κύριον, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύψαι θαλάσσας. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσι, καὶ ἔσται ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῦ, τιμῆ.

**Ε'. Προφητείας Ἱερεμίου τὸ Ἀνάγνωσμα
(γ' 36-38, δ' 1-4)**

Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν. Ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆς γῆs ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναεστράφη. Αὕτη ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα· πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτήν, εἰς ζωὴν· οἱ δὲ καταλείποντες αὐτήν, ἀποθα-

νοῦνται. Ἐπιστρέφου Ἰακώβ, καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆs· δίοδευσον πρὸς τὴν λάμψιν κατέναντι τοῦ φωτὸς αὐτῆs. Μὴ δῶς ἑτέρῳ τὴν δόξαν σου, καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔθνη ἀλλοτριῶ. Μακάριοί ἐσμεν Ἰσραὴλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τῷ Θεῷ ἡμῖν γνωστά ἐσσι.

**Ζ'. Προφητείας Δανιὴλ τὸ Ἀνάγνωσμα
(β' 31-36, 44-45).**

Εἶπε Δανιὴλ τῷ Ναβουχοδονόσορ· Σύ, βασιλεῦ, ἐθεώρεις, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία· μεγάλη ἡ εἰκὼν ἐκείνη, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆs ὑπερφερῆs, ἐστῶσα πρὸ προσώπου σου, καὶ ἡ ὄρασις αὐτῆs φοβερά. Εἰκὼν, ἧς ἡ κεφαλὴ χρυσοῦ καθαροῦ· αἱ χεῖρες καὶ τὸ στήθος καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆs, ἀργυροῖ· ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροί, χαλκοῖ· αἱ κνήμαι, σιδηραῖ· οἱ πόδες, μέρος μὲν τι σιδηροῦν, μέρος δὲ τι ὀστράκινον. Ἐθεώρεις, ἕως ὅτου ἀπετμήθη λίθος ἀπὸ ὄρους ἄνευ χειρός, καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστρακίνοους, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτοὺς εἰς τέλος. Τότε ἐλεπτύνθησαν εἰς ἅπαξ, τὸ ὀστρακον, ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ἀργυρος, ὁ χρυσός· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτός ἀπὸ ἄλωνος θερινῆs· καὶ ἐξῆρεν αὐτὰ τὸ πλῆθος τοῦ πνεύματος, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη ἐν αὐτοῖs· καὶ ὁ λίθος, ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα, ἐγένετο εἰς ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν γῆν. Τοῦτο ἐστὶ τὸ ἐνύπνιον· καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, ἐροῦμεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Ἀναστήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἣτις εἰς τὸν αἰῶνα οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ λαῷ ἑτέρῳ οὐχ ὑπολειφθήσεται· καὶ λεπτυνεῖ καὶ ἐκλικμήσει πᾶσας τὰς βασιλείας· καὶ αὐτὴ ἀναστήσεται εἰς τοὺς αἰῶνας, ὃν τρόπον εἶδες, ὅτι ἀπὸ ὄρους ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐλέπτυνε τὸ ὀστρακον, τὸν σίδηρον, τὸν χαλκόν, τὸν ἀργυρον, τὸν χρυσόν. Ὁ Θεὸς ὁ μέγας ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ, ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ἀληθινὸν τὸ ἐνύπνιον· καὶ πιστὴ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ.

Τροπάριον. Ἦχος πλ. β'.

Ανέτειλας Χριστὲ ἐκ Παρθένου, νοητὲ Ἥλιε τῆς Δικαιοσύνης· καὶ Ἀστήρ σε ὑπέδειξεν, ἐν Σπηλαίῳ χωρούμενον τὸν ἀχώρητον.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου· μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

Στίχ. α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου· μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

Στίχ. β'. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται· ἔτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου· μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

Στίχ. γ'. Ἐπῆραν οἱ ποταμοί, Κύριε, ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν· ἀροῦσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρίψεις αὐτῶν, ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου· μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

Στίχ. δ'. Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης· θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος· τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθησαν σφόδρα.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου· μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

Στίχ. ε'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου· μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

Δόξα. Καὶ νῦν. **Τὸ ὅλον.**

Εἶτα, τὰ ἐφεξῆς Ἀναγνώσματα.

Ζ'. Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα (θ' 6-7).

Παιδίον ἐγενήθη ἡμῖν, υἱός, καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Μεγάλῃς βουλής Ἄγγελος, θαυμαστὸς σύμβουλος, Θεὸς ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἀρχῶν εἰρήνης, πατὴρ τοῦ

μέλλοντος αἰῶνος. Ἄξω γὰρ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἀρχοντας, εἰρήνην καὶ ὑγείαν αὐτῶ. Μεγάλῃ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὄριον· ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυῖδ, καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κατορθῶσαι αὐτὴν καὶ ἀντιλαβέσθαι αὐτῆς ἐν κρίματι καὶ δικαιοσύνῃ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ ζῆλος Κυρίου Σαβαώθ ποιήσει ταῦτα.

Η'. Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα (ζ' 10-16, η' 1-4, η' 8-10).

Προσέθετο Κύριος λαλήσαι τῷ Ἀχαζ, λέγων· Αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου εἰς βάθος ἢ εἰς ὕψος. Καὶ εἶπεν Ἀχαζ· Οὐ μὴ αἰτήσω, οὐδ' οὐ μὴ πειράσω Κύριον. Καὶ εἶπεν (Ἡσαΐας)· Ακούσατε δὴ οἶκος Δαυῖδ· μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις; καὶ πῶς Κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα; Διὰ τοῦτο δώσει Κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον. Ἴδου ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται Υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ. Βούτυρον καὶ μέλι φάγεται, πρὶν ἢ γνῶναι αὐτόν, ἢ προελεσθαι πονηρά, ἐκλέξεται τὸ ἀγαθόν· διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον ἀγαθόν ἢ κακόν, ἀπειθεῖ πονηρία τοῦ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με· Λάβε σεαυτῷ τόμον καινὸν μέγαν, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου, τοῦ ὀξέως προνομήν ποιῆσαι σκύλων. Πάρεστι γάρ· καὶ μάρτυράς μοι ποιήσον πιστοὺς ἀνθρώπους, τὸν Οὐρίαν τὸν Ἱερέα, καὶ Ζαχαρίαν υἱὸν Βαραχίου. Καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν Προφῆτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ εἶπέ μοι Κύριος· Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ταχέως σκύλευσον, Ὀξέως προνόμευσον. Διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, λήφεται δύναμιν Δαμασκοῦ, καὶ τὰ σκύλα Σαμαρείας ἐναντι βασιλέως Ἀσσυρίων. Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Γινῶτε ἔθνη καὶ ἠττάσθε· ἐπακούσατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· ἰσχυρότερες ἠττάσθε. Ἐὰν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, καὶ πάλιν ἠττηθήσεσθε. Καὶ ἦν ἂν βουλήν βουλευθήσθε, διασκεδάσει Κύριος· καὶ λόγον ὃν ἐὰν λαλήσητε, οὐ μὴ ἐμμεῖνη ἐν ὑμῖν, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Προκείμενον καὶ Ἀλληλούϊα τῆς ἡμέρας.

Προκείμενον. Ἦχος α΄. Ψαλμὸς β΄ (2).

Κύριος εἶπε πρὸς με· Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. (β΄ 7)

Στίχ. α΄. Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς. (β΄ 8)

Στίχ. β΄. Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς σκεύη κεραμέως συντρίψεις αὐτούς. (β΄ 9)

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

(α΄ 1-14, β΄ 1-3).

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεός, λαλήσας τοῖς Πατράσιν ἐν τοῖς Προφήταις, ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ· ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν. Ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. Τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν Ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν Ἀγγέλων· Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες Ἄγγελοι Θεοῦ. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς Ἀγγέλους λέγει· Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· πρὸς δὲ τὸν Υἱόν· Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. Καί, σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί. Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθή-

σονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται· Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. Πρὸς τίνα δὲ τῶν Ἀγγέλων εἶρηκέ ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παραρῶμεν. Εἰ γὰρ ὁ δι' Ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα, τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἤτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.

Ἀλληλούϊα. Ἦχος πλ. α΄. Ψαλμὸς ρθ΄ (109).

Στίχ. α΄. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. (ρθ΄ 1)

Στίχ. β΄. Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυρίευσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου. (ρθ΄ 2)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν (β΄ 1-20).

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Αὕτη ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυῖδ ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυῖδ, ἀπογράψασθαι σὺν Μαριᾷ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὕσῃ ἐγκύῳ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ

ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ ὅς ἐστιν Χριστὸς Κύριος ἐν πόλει Δαυὶδ. Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ. Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός· ὁ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. Καὶ ἦλθον σπεύσαντες καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου· καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Εἶτα ἡ συνήθης Ἐκτενής, τό, Καταξίωσον, τὰ Πληρωτικά, ἢ κεφαλοκλισία κ.λπ.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ ἰδιόμελα.

Ἦχος β'. Γερμανοῦ.

Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα, τετέλεσται σήμερον! Παρθένος τίκτει, καὶ μήτρα οὐ φθείρεται· ὁ Λόγος σαρκούται, καὶ τοῦ Πατρὸς οὐ κεχώριστα. Ἄγγελοι μετὰ Ποιμένων δοξάζουσι, καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτοῖς ἐκβοῶμεν· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη.

Ἦχος γ'. Τοῦ αὐτοῦ.

Στίχ. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. (ρθ' 1)

Σήμερον τίκτει ἡ Παρθένος, τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός. Ἐδὲμ προσφέρει σπήλαιον, καὶ ἀστήρ μηνύει Χριστόν, τὸν ἥλιον τοῖς ἐν σκότει. Μετὰ δώρων Μάγοι προσεκύνησαν, πιστεὶ φωτιζόμενοι· καὶ Ποιμένες εἶδον τὸ θαῦμα, Ἀγγέλων ἀνυμνούντων, καὶ λεγόντων· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

Ὁ αὐτός. Ανατολίου.

Στίχ. Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. (ρθ' 3-4)

Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος, ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐξ Ανατολῶν ἐλθόντες Μάγοι, προσεκύνησαν Θεὸν ἐνανθρωπήσαντα· καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προθύμως ἀνοίξαντες, δῶρα τίμια προσέφερον· δόκιμον χρυσόν, ὡς Βασιλεῖ τῶν αἰώνων· καὶ λίβανον, ὡς Θεῷ τῶν ὅλων· ὡς τριημέρῳ δὲ νεκρῷ, σμύρναν τῷ ἀθανάτῳ. Πάντα τὰ ἔθνη, δεῦτε προσκυνήσωμεν, τῷ τεχθέντι σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος δ'. Ἰωάννου Μοναχοῦ.

Εὐφράνθητι Ἱερουσαλήμ, καὶ πανηγυρίσατε πάντες, οἱ ἀγαπῶντες Σιών. Σήμερον ὁ χρόνιος ἐλύθη δεσμός, τῆς καταδίκης τοῦ Ἀδάμ· ὁ Παράδεισος ἡμῖν ἠνεώχθη, ὁ ὄφις κατηργήθη· ἦν γὰρ ἠπάτησε πρῶην, νῦν ἐθεάσατο, τοῦ Δημιουργοῦ γενομένην Μητέρα. ὦ βάθος πλούτου, καὶ σοφίας, καὶ γνώσεως Θεοῦ! ἢ προξενήσασα τὸν θάνατον πάσῃ σαρκί, τῆς ἁμαρτίας τὸ ὄργανον, σωτηρίας ἀπαρχὴ ἐγένετο τῷ κόσμῳ παντί, διὰ τῆς Θεοτόκου· βρέφος γὰρ τίκτεται ἐξ αὐτῆς, ὁ παντέλειος Θεός· καὶ διὰ τοῦ τόκου, παρθενοῖαν σφραγίζει, σειρὰς ἁμαρτημάτων, λύων διὰ σπαργάνων· καὶ διὰ νηπιότητος, τῆς Εὐας θεραπεύει, τὰς ἐν λύπαις ὠδίνας. Χορευέτω τοίνυν πᾶσα ἡ κτίσις καὶ σκιρτάτω· ἀνακαλέσαι γὰρ αὐτήν,

παραγέγονε Χριστός, καὶ σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἦχος ὁ αὐτός. Ἀνατολίου.

Σπηλαίῳ παρώκησας, Χριστέ ὁ Θεός, φάτνη ὑπεδέξατο, Ποιμένες δὲ καὶ Μάγοι προσεκύνησαν. Τότε δὴ τῶν Προφητῶν ἐπληροῦτο τὸ κήρυγμα· καὶ Ἀγγέλων αἱ Δυνάμεις ἐθαύμαζον, βοῶσαι καὶ λέγουσαι· Δόξα τῇ συγκαταβάσει σου, μόνε Φιλάνθρωπε.

Νῦν ἀπολύεις, Τρισάγιον καὶ τό·

Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος δ΄.

Ἡ Γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ, τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες, ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο, σὲ προσκυνεῖν, τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν. Κύριε δόξα σοι. (ἐκ γ΄).

Ἀπόλυσις· Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Δι' εὐχῶν... Ἀμήν.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

Μετὰ τὸν εὐλογητόν, τρισάγιον κ.λπ., Κύριε ἐλέησον (ιβ΄), Δεῦτε προσκυνήσωμεν κ.λπ. καὶ ὁ Ν΄ ψαλμός. Εἶτα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν.

Ἦχος α΄. Ἰωάννου Μοναχοῦ.

Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, σήμερον προφητικῶς εὐφραίνεσθωσαν. Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι, πνευματικῶς πανηγυρίζωμεν· ὅτι Θεὸς ἐν σαρκὶ ἐπέφανε, τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ καθημένοις, γεννηθεὶς ἐκ γυναικός. Σπήλαιον καὶ φάτνη ὑπεδέξαντο αὐτόν. Ποιμένες τὸ θαῦμα ἀνακηρύττουσι. Μάγοι ἐξ ἀνατολῶν, ἐν Βηθλεέμ δῶρα προσάγουσιν· ἡμεῖς δὲ τὸν αἶνον ἀναξίσις χεῖλεσιν, ἀγγελικῶς αὐτῷ προσάξωμεν· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἦλθε γὰρ ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν· ἦλθεν ἔσωσεν ἡμᾶς, ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἔχθροῦ.

Ὁ αὐτός, τοῦ αὐτοῦ.

Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, σήμερον ἠνώθησαν, τεχθέντος τοῦ Χριστοῦ. Σήμερον Θεὸς ἐπὶ γῆς παραγέγονε, καὶ ἄνθρωπος εἰς οὐρανοὺς ἀναβέβηκε. Σήμερον ὁράται σαρκί, ὁ φύσει ἀόρατος, διὰ τὸν ἄνθρωπον· διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς δοξολογοῦντες, βοήσωμεν αὐτῷ· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἦν ἡμῖν ἐβράβευσεν, ἡ παρουσία σου, Σωτὴρ ἡμῶν δόξα σοι.

Ὁ αὐτός, τοῦ αὐτοῦ.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, ἐν Βηθλεέμ ἀκούω, ὑπὸ Ἀσωμάτων σήμερον, τῷ ἐπὶ γῆς εἰρήνην, εὐδοκήσαντι γενέσθαι· Νῦν ἡ Παρθένος οὐρανῶν πλατυτέρα· ἐξανέτειλε γὰρ φῶς τοῖς ἐσκοτισμένοις· καὶ ταπεινοὺς ὕψωσε, τοὺς ἀγγελικῶς μελωδοῦντας· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

Ὁ αὐτός.

Τὸν κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν, ρεύσαντα ἐκ παραβάσεως, ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς, κλίνας οὐρανοὺς κατέβη, καὶ ᾤκησεν ἐν μήτρᾳ παρθενικῇ ἀναλλοιώτως· ἵνα ἐν αὐτῇ, τὸν φθαρόντα Ἀδάμ, ἀναπλάσῃ κράζοντα· Δόξα τῇ ἐπιφανείᾳ σου, ὁ λυτρωτὴς μου καὶ Θεός.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄. Ἰωάννου Μοναχοῦ.

Μάγοι Περσῶν βασιλεῖς, ἐπιγνόντες σαφῶς, τὸν ἐπὶ γῆς τεχθέντα, Βασιλέα οὐράνιον, ὑπὸ λαμπροῦ ἀστέρος ἐλκόμενοι, ἔφθασαν ἐν Βηθλεέμ, δῶρα προσφέροντες ἔγκριτα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν· καὶ πεσόντες προσεκύνησαν· εἶδον γὰρ ἐν τῷ Σπηλαίῳ, βρέφος κείμενον τὸν ἄχρονον.

Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. β΄. Γερμανοῦ.

Χορεύουσιν Ἄγγελοι πάντες ἐν οὐρανῷ, καὶ ἀγάλλονται σήμερον· σκιρτᾷ δὲ πᾶσα ἡ κτίσις, διὰ τὸν γεννηθέντα ἐν Βηθλεέμ, Σωτῆρα Κύριον· ὅτι πᾶσα πλάνη τῶν εἰδώλων πέπαιται, καὶ βασιλεύει Χριστὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ». Κύριε, ἐλέησον (μ΄). Δόξα. Καὶ

νῦν. Τὴν Τιμιωτέραν... Ἐν ὀνόματι Κυρίου...
Δέησις καὶ μικρὰ ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον,
Συναπτὴ μεγάλη, μεθ' ἣν ἐκφώνησις·
Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...

Ἦχος δ'.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἄγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἐστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ

Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος δ'.

Ἡ Γέννησις σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ, τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες, ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο, σὲ προσκυνεῖν, τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν. Κύριε δόξα σοι. (ἐκ γ').

Συναπτὴ μικρὰ, μεθ' ἣν ἐκφώνησις·
Ὅτι σὸν τὸ κράτος...

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ

[Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Πολυέλεος
«Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου»]

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Δεῦτε ἴδωμεν πιστοί, ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός· ἀκολουθήσωμεν λοιπόν, ἔνθα ὁδεύει ὁ ἀσθήρ, μετὰ τῶν Μάγων Ἀνατολῆς τῶν βασι-

λέων. Ἄγγελοι ὕμνουσιν, ἀκαταπαύστως ἐκεῖ. Ποιμένες ἀγραυλοῦσιν, ὠδὴν ἐπάξιον, Δόξα ἐν ὑψίστοις λέγοντες, τῷ σήμερον ἐν Σπηλαίῳ τεθθέντι, ἐκ τῆς Παρθένου, καὶ Θεοτόκου, ἐν Βηθλεεμ τῆς Ἰουδαίας. (δίς)

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα, ὁμοιον.

Τί θαυμάζεις Μαριάμ; τί ἐκθαμβεῖσαι τὸ ἐν σοί; Ὅτι ἄχρονον Υἱόν, χρόνῳ ἐγέννησά φησι, τοῦ τικτομένου τὴν σύλληψιν μὴ διδαχθεῖσα. Ἄνανδρός εἰμι, καὶ πῶς τέξω Υἱόν; ἄσπορον γονὴν τίς ἐώρακεν; ὅπου Θεὸς δὲ βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις, ὡς γέγραπται. Χριστὸς ἐτέχθη, ἐκ τῆς Παρθένου, ἐν Βηθλεεμ τῆς Ἰουδαίας. (δίς)

Μετὰ δὲ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα, ὁμοιον.

Ὁ ἀχώρητος παντί, πῶς ἐχωρήθη ἐν γαστρὶ; ὁ ἐν κόλποις τοῦ Πατρὸς, πῶς ἐν ἀγκάλαις τῆς Μητρὸς; πάντως ὡς οἶδεν ὡς ἠθέλησε καὶ ὡς ἠδύοκησεν· ἄσαρκος γὰρ ὢν, ἐσαρκώθη ἐκῶν· καὶ γέγονεν ὁ ὢν, ὁ οὐκ ἦν δι' ἡμᾶς· καὶ μὴ ἐκστὰς τῆς φύσεως, μετέσχε τοῦ ἡμετέρου φυράματος. Διπλοῦς ἐτέχθη, Χριστὸς τὸν ἄνω, κόσμον θέλων ἀναπληρῶσαι. (δίς)

ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΝ

Οἱ Ἀναβαθμοί· τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Ἀντίφωνον Α'.

Ἐκ νεότητός μου * πολλὰ πολεμεῖ με πάθη * ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, * καὶ σῶσον Σωτήρ μου. (δίς)

Οἱ μισοῦντες Σιών, * αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου * ὡς χόρτος γὰρ, πυρὶ * ἔσσεσθε ἀπεξηραμένοι. (δίς)

Δόξα.

Ἄγιω Πνεύματι * πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, * καὶ καθάρσει ὑψοῦται, * λαμπρύνεται, * τῇ τριαδικῇ μονάδι * ἱεροκρυφίως.

Καὶ νῦν.

Ἄγιω Πνεύματι, * ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ῥεῖθρα, * ἀρδεύοντα, * ἅπασαν τὴν κτίσιν * πρὸς ζωογονίαν.

Προκείμενον.

Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἐωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. (δίς)

Στίχ. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑπόποδιον τῶν ποδῶν σου.

Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἐωσφόρου ἐγέννησά σε ...

* * *

ΤΑΞΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΟΡΘΟΥ

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Αμήν. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Στίχ. Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Αἰνεσάτω πνοὴ... πᾶσα τὸν Κύριον.

Ὁ διάκονος· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύσωμεν.

Κύριε, ἐλέησον. (γ')

Ὁ διάκονος· Σοφία· ὀρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Καὶ τῷ Πνεύματί σου.

Ὁ ἱερεὺς· Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν.

Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης.

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον (α'18-25).

Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν· μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος ἁγίου. Ἰωσήφ

δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυΐδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματος ἐστὶν ἁγίου· τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἴδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Προεστῶς ἢ ὁ Ἀναγνώστης τὸν ν' ψαλμόν, χύμα.

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με.

Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διὰ παντός.

Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα, ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

Ἴδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου.

Ἴδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας, τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.

Ῥαντιεῖς με ὑσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.

Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα.

Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.

Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.

Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ.

Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριξόν με.

Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσι.

Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου.

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου.

Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις.

Θυσία τῷ Θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον· καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει.

Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ.

Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα.

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Δόξα. Ἦχος β΄.

Τὰ σύμπαντα σήμερον, χαρᾶς πληροῦνται· Χριστὸς ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου.

Καὶ νῦν. Τὸ αὐτό.

Τὰ σύμπαντα σήμερον, χαρᾶς πληροῦνται· Χριστὸς ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου.

Εἶτα, Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β΄.

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη. Σήμερον δέχεται ἡ Βηθλεέμ, τὸν καθήμενον διὰ παντός, σὺν Πατρὶ. Σήμερον Ἄγγελοι τὸ βρέφος τὸ τεχθέν, θεοπρεπῶς δοξολογοῦσι· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου... Κύριε, ἐλέησον (ιβ΄). Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς... Ἀμήν.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Καὶ οἱ Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν («ἄνευ στίχων»).

Ὁ παρῶν τοῦ κυρίου Κοσμᾶ, φέρων Ἀκροστιχίδα τὴν δε· Χριστὸς βροτωθεῖς, ἦν ὅπερ Θεὸς μένη.

Ωιδὴ α΄. Ἦχος α΄. Ὁ εἰρμός.

Χριστὸς γεννᾶται· δοξάσατε. Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν· ἀπαντήσατε. Χριστὸς ἐπὶ γῆς· ὑψώθητε. Αἰσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, ἀνυμνήσατε λαοί· ὅτι δεδόξασται.

Τροπάρια.

Ῥεύσαντα ἐκ παραβάσεως, Θεοῦ τὸν κατ' εἰκόνα γενόμενον, ὅλον τῆς φθορᾶς ὑπάρξαντα, κρείττονος ἐπταικότα θείας ζωῆς, αὐθις ἀναπλάττει, ὁ σοφὸς Δημιουργός· ὅτι δεδόξασται.

Ἰδὼν ὁ Κτίστης ὀλλύμενον, τὸν ἄνθρωπον χερσὶν ὄν ἐποίησε, κλίνας οὐρανούς κατέρχεται· τοῦτον δὲ ἐκ Παρθένου, θείας ἀγνῆς, ὅλον οὐσιοῦται, ἀληθείᾳ σαρκωθεῖς· ὅτι δεδόξασται.

Σοφία Λόγος καὶ Δύναμις, Υἱὸς ὢν τοῦ Πατρὸς καὶ ἀπαύγασμα. Χριστὸς ὁ Θεὸς δυνάμεις λαθῶν, ὅσας ὑπερκοσμίους, ὅσας ἐν γῆ, καὶ ἐνανθρωπήσας, ἀνεκτήσατο ἡμᾶς· ὅτι δεδόξασται.

Ἔτερος Κανὼν Ἰαμβικός, Ἰωάννου Μοναχοῦ, φέρων Ἀκροστιχίδα τὴν δε διὰ στίχων Ἡρωελεγείων·

» Εὐεπίης μελέεσσιν ἐφύμνια ταῦτα λιγαίνει
» Ἰῶ Θεοῦ μερόπων εἵνεκα τικτόμενον

» Ἐν χθονί, καὶ λύοντα πολύστονα πῆματα κόσμου.

» Ἀλλ' ἄνα, ῥητῆρας ῥύετο τῶν δε πόνων.

Ωιδὴ α΄. Ἦχος ὁ αὐτός. Ὁ εἰρμός.

» Ἔσωσε λαόν, θαυματουργῶν Δεσπότης
» Ὑγρὸν θαλάσσης, κῦμα χερσώσας πάλαι.
» Ἐκὼν δὲ τεχθεὶς ἐκ Κόρης, τρίβον βατῆν
» Πόλου τίθησιν ἡμῖν· ὄν κατ' οὐσίαν
» Ἴσόν τε Πατρί, καὶ βροτοὶ δοξάζομεν. (δίς)

Δόξα.

Ἦνεγκε γαστήρ, ἡγιασμένη Λόγον
Σαφῶς ἀφλέκτω, ζωγραφουμένη βάτω
Μιγέντα μορφῇ, τῇ βροτησίᾳ Θεὸν
Εὐας τάλαιναν, νηδὺν ἀρᾶς τῆς πάλαι
Λύοντα πικρᾶς· ὄν βροτοὶ δοξάζομεν.

Καὶ νῦν.

Ἔδειξεν ἀστήρ, τὸν πρὸ ἡλίου Λόγον
Ἐλθόντα παῦσαι, τὴν ἁμαρτίαν Μάγοις
Σαφῶς πενιχρόν, εἰς σπέος τὸν συμπαθῆ
Σὲ σπαργάνοις ἐλικτόν· ὄν γεγηθότες
Ἴδον τὸν αὐτόν, καὶ βροτὸν καὶ Κύριον.

Ωιδὴ γ΄. Ὁ εἰρμός.

Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων, ἐκ Πατρὸς γεννηθέντι
ἀρρέυστως Υἱῷ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου,
σαρκωθέντι ἀσπόρως, Χριστῷ τῷ Θεῷ
βοήσωμεν· Ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρασ ἡμῶν, ἅγιος εἶ Κύριε.

Τροπάρια.

Ὁ τῆς ἐπιπνοίας, μετασχὼν τῆς ἀμείνω Ἀδάμ
χοϊκός, καὶ πρὸς φθορὰν κατολισθήσας, γυναικείᾳ ἀπάτῃ,
Χριστὸν γυναικὸς βοᾶ ἐξορῶν· Ὁ δι' ἐμὲ κατ' ἐμὲ γεγωνάς,
ἅγιος εἶ Κύριε.

Σύμμορφος πηλίνης, εὐτελοῦς διαρτίας Χριστὸς
γέγονάς, καὶ μετοχῇ σαρκὸς τῆς χεῖρως,
μεταδοὺς θείας φύτλης, βροτὸς πεφυκῶς καὶ
μείνας Θεός, καὶ ἀνυψώσας τὸ κέρασ ἡμῶν,
ἅγιος εἶ Κύριε.

Βηθλεὲμ εὐφραίνου, Ἡγεμόνων Ἰούδα βασιλείᾳ·
τὸν Ἰσραὴλ γὰρ ὁ ποιμαίνων, Χερουβὶμ ὁ ἐπ' ὤμων,
ἐκ σοῦ προελθὼν Χριστὸς ἐμφα-

νῶς, καὶ ἀνυψώσας τὸ κέρασ ἡμῶν, πάντων ἐβασίλευσεν.

Ἰαμβικός. Ὁ εἰρμός.

» Νεῦσον πρὸς ὕμνους, οἰκετῶν Εὐεργέτα
» Ἐχθροῦ ταπεινῶν, τὴν ἐπηρμένην ὀφρύν·
» φέρων τε παντεπόπτα, τῆς ἁμαρτίας
» Ὑπερθεν ἀκλόνητον, ἐστηριγμένους
» Μάκαρ μελωδοῦς, τῇ βάσει τῆς πίστεως.
(δίς)

Δόξα.

Νύμφης πανάγνου, τὸν πανόλβιον τόκον
Ἰδεῖν ὑπὲρ νοῦν, ἠξιωμένος χορὸς
Ἄγραυλος ἐκλονεῖτο, τῷ ξένῳ τρόπῳ
Τάξιν μελωδοῦσάν τε, τῶν Ἀσωμάτων
Ἄνακτα Χριστόν, ἀσπόρως σαρκούμενον.

Καὶ νῦν.

Ὑψους ἀνάσσων, οὐρανῶν εὐσπλαγχνία
Τελεῖ καθ' ἡμᾶς, ἐξ ἀνυμφεύτου Κόρης
Ἄυλος ὢν τὸ πρόσθεν, ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων
Λόγος παχυνθείς, σαρκὶ τὸν πεπτωκότα
Ἴνα πρὸς αὐτόν, ἐλκύση πρωτόκτιστον.

Συναπτὴ μικρά, μεθ' ἣν ἐκφώνησις·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

ΜΕΣΩΔΙΑ ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ

Ἡ Ὑπακοή. Ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἔθνων, ὁ οὐρανός σοι προσεκόμισε,
τῷ κειμένῳ νηπίῳ ἐν φάτνῃ, δι' ἀστέρος τοὺς Μάγους
καλέσας· οὓς καὶ κατέπληττεν, οὐ σκῆπτρα καὶ
θρόνοι, ἀλλ' ἐσχάτη πτωχεία· τί γὰρ εὐτελέστερον
σπηλαίου; τί δὲ ταπεινότερον σπαργάνων;
ἐν οἷς διέλαμψεν ὁ τῆς Θεότητός σου πλοῦτος.
Κύριε δόξα σοι.

**Ἰστέον ὅτι, ὅτε λέγομεν Ὑπακοήν, Κάθισμα οὐ λέγομεν,
ὡς ἐν τισὶ Τυπικοῖς εὕρομεν.**

[Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ΄. Τὸ προσταχθέν.]

Ἀγαλλιᾶσθω οὐρανὸς γῆ εὐφραινέσθω· ὅτι ἐτέχθη
ἐπὶ γῆς ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ, παρέχων τῷ κόσμῳ
τὴν ἀπολύτρωσιν. Ὁ Λόγος ὁ ἐν τοῖς κόλποις ὢν
τοῦ Πατρὸς, προῆλθεν ἐκ τῆς

Παρθένου ἄνευ σπορᾶς· ὄν οἱ Μάγοι ἐξίσταν-
το, ὀρῶντες ἐν Βηθλεέμ, τικτόμενον ὡς νήπι-
ον· ὄν δοξάζει τὰ σύμπαντα.

Δόξα. Καὶ νῦν. **Τὸ αὐτό.]**

Εἶτα αὶ δ', ε' καὶ ζ' ῥῥαὶ τῶν κανόνων.

Ωιδὴ δ'. Ἦχος α'. Ὁ εἰρμός.

Ράβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐξ αὐ-
τῆς Χριστέ, ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας,
ἐξ ὄρους ὁ αἰνετός, κατασκίου δασέος, ἦλθες
σαρ» κωθεὶς ἐξ ἀπειράνδρου, ὁ ἄυλος καὶ Θε-
ός. Δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Τροπάρια.

Ὁν πάλαι προεῖπεν Ἰακώβ, ἐθνῶν ἀπεκδο-
χὴν Χριστέ, φυλῆς Ἰούδα ἐξανέτειλας, καὶ δύ-
ναμιν Δαμασκοῦ, Σαμαρείας σκῦλά τε, ἦλθες
προνομεύσων πλάνην τρέπων, εἰς πίστιν θε-
στερητῆ. Δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Τοῦ μάντεως πάλαι Βαλαάμ, τῶν λόγων μυη-
τὰς σοφούς, ἀστεροσκοπούς χαρᾶς ἐπλησας,
ἀστήρ ἐκ τοῦ Ἰακώβ, ἀνατείλας Δέσποτα, Ἐ-
θνῶν ἀπαρχὴν εἰσαγομένους· ἐδέξω δὲ προ-
φανῶς, δῶρά σοι δεκτὰ προσκομίζοντας.

Ὡς πόκω γαστρὶ Παρθενικῇ, κατέβης ὑετὸς
Χριστέ, καὶ ὡς σταγόνες ἐν γῆ στάζουσαι· Αἰ-
θίοπες καὶ Θαρσεῖς, καὶ Ἀράβων νῆσοί τε,
Σαβᾶ Μήδων πάσης γῆς, κρατοῦντες προσέ-
πεσόν σοι Σωτήρ. Δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἰαμβικός. Ὁ εἰρμός.

» **Γ**ένους βροτείου, τὴν ἀνάπλασιν πάλαι
» **Ἄ**ιδων Προφήτης, Ἀββακούμ προμηνύει
» **Ἰ**δεῖν ἀφράστως, ἀξιωθεὶς τὸν τύπον·
» **Ν**έον βρέφος γάρ, ἐξ ὄρους τῆς Παρθένου
» **Ἐ**ξῆλθε λαῶν, εἰς ἀνάπλασιν Λόγος.

Ἦσος προῆλθες, τοῖς βροτοῖς ἐκουσίως
Ἦψιστε σάρκα, προσλαβὼν ἐκ Παρθένου
Ἦτὸν καθάραι, τῆς δρακοντείας κάρας
Ἦγων ἅπαντας, πρὸς σέλας ζωηφόρον
Θεὸς πεφυκώς, ἐκ πυλῶν ἀνηλίων.

Δόξα.

Ἦθη τὰ πρόσθεν, τῇ φθορᾷ βεβυσμένα
Ἦλεθρον ἄρδην, δυσμενοῦς πεφευγότα
Ἦψοῦτε χειῖρας, σὺν κρότοις ἐφυμνίοις
Μόνον σέβοντα, Χριστὸν ὡς εὐεργέτην
Ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς, συμπαθῶς ἀφιγμένον.

Καὶ νῦν.

Ρίζης φνεῖσα, τοῦ Ἰεσσαί Παρθένε
Ὁρους παρῆλθες, τῶν βροτῶν τῆς οὐσίας
Πατρὸς τεκοῦσα, τὸν πρὸ αἰῶνων Λόγον·
Ὡς ἠυδόκησεν, αὐτὸς ἐσφραγισμένην
Νηδὺν διελθεῖν, τῇ κενώσει τῇ ξένη.

Ωιδὴ ε'. Ἦχος α'. Ὁ εἰρμός.

Θεὸς ὦν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρῶν, τῆς μεγά-
λης Βουλῆς σου τὸν Ἄγγελον, εἰρήνην παρε-
χόμενον, ἀπέστειλας ἡμῖν· ὅθεν θεογνωσίας,
πρὸς φῶς ὀδηγηθέντες, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζον-
τες, δοξολογοῦμέν σε Φιλάνθρωπε.

Τροπάρια.

Ἐν δούλοις τῷ Καίσαρος δόγματι, ἀπεγράφης
πειθήσας, καὶ δούλους ἡμᾶς ἐχθροῦ καὶ ἀ-
μαρτίας, ἠλευθέρωσας Χριστέ· ὅλον τὸ καθ'
ἡμᾶς δὲ πτωχεύσας, καὶ χοικὸν ἐξ αὐτῆς ἐνώ-
σεως, καὶ κοινωνίας ἐθεούργησας.

Ἰδοὺ ἡ Παρθένος, ὡς πάλαι φησὶν, ἐν γαστρὶ
συλλαβοῦσα ἐκύησε, Θεὸν ἐνανθρωπήσαντα,
καὶ μένει Παρθένος· δι' ἧς καταλλαγέντες,
Θεῷ οἱ ἁμαρτωλοὶ, Θεοτόκον κυρίως οὔσαν,
ἐν πίστει ἀνυμνήσωμεν.

Ἰαμβικός. Ὁ εἰρμός.

» **Ἐ**κ νυκτὸς ἔργων, ἐσκοτισμένης πλάνης
» **Ἰ**λασμὸν ἡμῖν, Χριστέ τοῖς ἐργηγόρως
» **Ν**ῦν σοι τελοῦσιν, ὕμνον ὡς εὐεργέτη
» **Ἐ**λθοις πορίζων, εὐχερῆ τε τὴν τρίβον·
» **Κ**αθ' ἣν ἀνατρέχοντες, εὐροῖμεν κλέος. **(δίς)**

Δόξα.

Ἀπηγὴς ἔχθος, τὸ πρὸς αὐτὸν Δεσπότης
Τεμῶν διαμπάξ, σαρκὸς ἐν παρουσίᾳ
Ἦνα κρατοῦντος, ὤλεσε ψυχοφθόρου
Κόσμον συνάπτων, ταῖς ἀῦλοις οὐσίαις
Τιθεὶς προσηνῆ, τὸν Τεκόντα τῇ κτίσει.

Καὶ νῦν.

Ὁ λαὸς εἶδεν, ὁ πρὶν ἡμαυρωμένος
Μεθ' ἡμέραν φῶς, τῆς ἄνω φρουκτωρίας·
Ἔθνη Θεῶ δέ, κληρον Υἱὸς προσφέρει
Νέμων ἐκεῖσε, τὴν ἀπόρρητον χάριν
Οὐ πλείστον ἐξήνηθησεν, ἡ ἁμαρτία.

Ωιδὴ C'. Ἦχος α'. Ὁ εἰρμός.

Σπλάγχων Ἰωνᾶν, ἔμβρον ἀπήμεσεν, ἐνά-
λιος θῆρ, οἶον ἐδέξατο· τῇ Παρθένῳ δέ, ἐνοι-
κήσας ὁ Λόγος καὶ σάρκα λαβών, διελήλυθε,
φυλάξας ἀδιάφθορον· ἧς γάρ, οὐχ ὑπέστη
ρεύσεως, τὴν τεκοῦσαν κατέσχεν ἀπήμαντον.

Τροπάρια.

Ἦλθε σαρκωθείς, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, γα-
στρὸς ὄν Πατῆρ, πρὸ Ἑωσφόρου γεννᾶ· τὰς ἡ-
νίας δέ, ὁ κρατῶν τῶν ἀχράντων Δυνάμεων,
ἐν φάτνῃ, τῶν ἀλόγων ἀνακλίνεται· ῥάκει,
σπαργανοῦται λύει δέ, πολυπλόκους σειρὰς
παραπτώσεων.

Νέον ἐξ Ἀδάμ, παιδίον φυράματος, ἐτέχθη
Υἱός, καὶ πιστοῖς δέδοται· τοῦ δὲ μέλλοντος
οὗτός ἐστιν αἰῶνος, Πατῆρ καὶ Ἄρχων, καὶ
καλεῖται, τῆς μεγάλης Βουλῆς Ἄγγελος· οὗ-
τος, ἰσχυρὸς Θεὸς ἐστι, καὶ κρατῶν ἐξουσία
τῆς κτίσεως.

Ἰαμβικός. Ὁ εἰρμός.

» Ναίων Ἰωνᾶς, ἐν μυχοῖς θαλαττίοις
» Ἐλθεῖν ἐδεῖτο, καὶ ζάλην ἀπαρκέσαι.
» Νυγεῖς ἐγὼ δέ, τῷ τυραννοῦντος βέλει
» Χριστὲ προσαυδῶ, τὸν κακῶν ἀναιρέτην
» Θᾶπτον μολεῖν σε, τῆς ἐμῆς ῥαθυμίας. (δίς)

Δόξα.

Ὅς ἦν ἐν ἀρχῇ, πρὸς Θεὸν Θεὸς Λόγος
Νυνὶ κρατύνει, μὴ σθένουσαν τὴν πάλαι
Ἰδὼν φυλάξαι, τὴν καθ' ἡμᾶς οὐσίαν
Καθεὶς ἑαυτόν, δευτέρα κοινωνία
Αὐθις προφαίνων, τῶν παθῶν ἐλευθέραν.

Καὶ νῦν.

Ἴκται δι' ἡμᾶς, Ἀβραὰμ ἐξ ὀσφύος
Λυγρῶς πεσόντας, ἐν σκότει τῶν πταισμάτων
Υἱοὺς ἐγειραί, τῶν κάτω νενευκότων

Ὁ φῶς κατοικῶν, καὶ φάτνῃν παρ' ἀξίαν
Νῦν εὐδοκήσας, εἰς βροτῶν σωτηρίαν.

Συναπτὴ μικρά, μεθ' ἣν ἐκφώνησις·
Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...

ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ, ΟΙΚΟΣ, ΣΥΝΑΞΑΡΙΟΝ

Κοντάκιον. Ἦχος γ'. Αὐτόμελον.

Ποίημα Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ.

Ἡ Παρθένος σήμερον, τὸν Ὑπερούσιον τί-
κτει, καὶ ἡ γῆ τὸ Σπήλαιον, τῷ ἀπροσίτῳ προ-
σάγει. Ἄγγελοι, μετὰ Ποιμένων δοξολογοῦσι.
Μάγοι δέ, μετὰ ἀστέρος ὁδοιποροῦσι· δι' ἡμᾶς
γὰρ ἐγεννήθη, Παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰῶνων
Θεός.

Ὁ Οἶκος.

Τὴν Ἐδὲμ Βηθλεὲμ ἤνοιξε, δεῦτε ἴδωμεν· τὴν
τρυφὴν ἐν κρυφῇ εὗρομεν, δεῦτε λάβωμεν, τὰ
τοῦ Παραδείσου ἔνδον τοῦ Σπηλαίου. Ἐκεῖ ἐ-
φάνη ῥίζα ἀπότιστος, βλαστάνουσα ἄφειν·
ἐκεῖ εὐρέθη φρέαρ ἀνόρυκτον, οὐ πιεῖν Δαυῖδ
πρὶν ἐπεθύμησεν· ἐκεῖ Παρθένος τεκοῦσα
βρέφος, τὴν δίψαν ἔπαυσεν εὐθύς, τὴν τοῦ Ἀ-
δάμ καὶ τοῦ Δαυῖδ· διὰ τοῦτο, πρὸς τοῦτο ἐ-
πειχθῶμεν, οὐ ἐτέχθη, Παιδίον νέον, ὁ πρὸ
αἰῶνων Θεός.

Συναξάριον.

Τῇ ΚΕ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ κατὰ σάρκα Γέννη-
σις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰ-
ησοῦ Χριστοῦ.

Στίχ. Θεὸς τὸ τεχθέν, ἡ δὲ Μήτηρ Παρθένος.
Τί μεῖζον ἄλλο καινὸν εἶδεν ἡ κτίσις;

Παρθενικὴ Μαρίη Θεὸν εἰκάδι γείνατο πέμπτη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ Προσκύνησις τῶν Μάγων.

Στίχ. Σὲ προσκυνοῦσα τάξις ἐθνική, Λόγε,
Τὸ πρὸς σὲ δηλοῖ τῶν Ἐθνῶν μέλλον σέβας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν θεασαμένων Ποι-
μένων τὸν Κύριον.

Στίχ. Ποίμνην ἀφέντες τὴν ἑαυτῶν ποιμένες,
Ἴδειν καλὸν σπεύδουσι Χριστὸν ποιμένα.

Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀ-
μήν.

Εἶτα αἱ ζ' καὶ ἡ' ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ωιδὴ ζ'. Ἦχος α'. Ὁ εἰρμός.

Οἱ Παῖδες εὐσεβεία συντραφέντες, δυσσεβοῦς προστάγματος καταφρονήσαντες, πυρὸς ἀπειλὴν οὐκ ἐπτοήθησαν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς ἐστῶτες ἔψαλλον· Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ποιμένες ἀγραυλοῦντες, ἐκπλαγοῦς φωτοφανείας ἔτυχον· δόξα Κυρίου γὰρ αὐτοὺς περιέλαμψε καὶ Ἄγγελος, Ἄνυμνήσατε βοῶν, ὅτι ἐτέχθη Χριστός· ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἐξαίφνης σὺν τῷ λόγῳ τοῦ Ἀγγέλου, οὐρανῶν στρατεύματα, Δόξα ἐκραύγαζον Θεῷ, ἐν ὑψίστοις ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία, Χριστὸς ἔλαμψεν· Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ῥῆμα τί τοῦτο; εἶπον οἱ Ποιμένες· διελθόντες ἴδωμεν τὸ γεγονός, θεῖον Χριστόν· Βηθλεὲμ καταλαμβάνοντες δέ, σὺν τῇ τεκούσῃ προσεκύβουν ἀναμέλποντες· Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἰαμβικός. Ὁ εἰρμός.

- » Τῷ παντάνακτος, ἐξεφαύλισαν πόθῳ
- » Ἄπλητα θυμαίνοντος, ἠγκιστρωμένοι
- » Παῖδες τυράννου, δύσθεον γλωσσαλγίαν·
- » Οἷς εἵκαθε πῦρ, ἄσπετον τῷ Δεσπότη
- » Λέγουσιν· Εἰς αἰῶνας, εὐλογητὸς εἶ.

Ὑπηρέτας μὲν, ἐμμανῶς καταφλέγει
Σῶζει δὲ παφλάζουσα, ροιζηδὸν νέους
Ταῖς ἑπταμέτροις καύσεσι πυργουμένη
Οὐς ἔστεφε φλόξ ἀφθονον τοῦ Κυρίου
Νέμοντος εὐσεβείας, εἵνεκα δρόσον.

Δόξα.

Ἀρρώγῃ Χριστέ, τὸν βροτοῖς ἐναντίον
Πρόβλημα τὴν σάρκωσιν, ἀρρήτως ἔχων
Ἦσιχνας ὄλβον, τῆς θεώσεως φέρων
Μορφούμενος νῦν· ἦς τινος δι' ἐλπίδα
Ἄνωθεν εἰς κευθμῶνας, ἤλθομεν ζόφου.

Καὶ νῦν.

Τὴν ἀγριωπὸν, ἀκρατῶς γαυρουμένην
Ἄσεμνα βακχεύουσαν, ἐξοιστρομένου
Κόσμου καθεῖλες, πανσθενῶς ἀμαρτίαν·
Οὐς εἴλκυσε πρὶν, σήμερον τῶν ἀρκύων
Σῶζεις δὲ σαρκωθεῖς, ἐκὼν Εὐεργέτα.

Ωιδὴ ἡ'. Ἦχος α'. Ὁ εἰρμός.

Θαύματος ὑπερφυοῦς ἢ δροσοβόλος, ἐξεκόνισε κάμιος τύπον· οὐ γὰρ οὐς ἐδέξατο φλέγει νέους, ὡς οὐδὲ πῦρ τῆς Θεότητος, Παρθένου ἦν ὑπέδου νηδύν· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· Εὐλογεῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐλκει Βαβυλῶνος ἢ Θυγάτηρ παιδας, δορυκτῆτους Δαυῖδ ἐκ Σιών· ἐν αὐτῇ, δωροφόρους πέμπει δέ, Μάγους παιδας, τὴν τοῦ Δαυῖδ θεοδόχον Θυγατέρα λιτανεύσοντας· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· Εὐλογεῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὅργανα παρέκλινε τὸ πένθος ᾠδῆς· οὐ γὰρ ἤδον ἐν νόθοις οἱ παῖδες Σιών. Βαβυλῶνος λύει δέ, πλάνην πᾶσαν καὶ μουσικῶν, ἀρμονίαν Βηθλεὲμ ἐξανατείας Χριστός· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· Εὐλογεῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Σκῦλα Βαβυλῶν τῆς Βασιλίδος Σιών, καὶ δορυκτῆτον ὄλβον ἐδέξατο· θησαυροὺς Χριστὸς ἐν Σιών δὲ ταύτης, καὶ βασιλεῖς σὺν ἀστέρι ὀδηγῶ, ἀστροπολοῦντας ἔλκει· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· Εὐλογεῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἰαμβικός. Ὁ εἰρμός.

- » Μήτηραν ἀφλέκτως, εἰκονίζουσι Κόρης
- » Οἱ τῆς παλαιᾶς, πυρπολούμενοι νέοι
- » Ὑπερφυῶς κύουσιν, ἐσφραγισμένην.
- » Ἄμφω δὲ δρῶσα, θαυματουργία μιᾷ
- » Λαοὺς πρὸς ὕμνον, ἐξανίστησι χάρις. (δίς)

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον· * ὕμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Λύμην φυγοῦσα, τοῦ θεοῦσθαι τῇ πλάνῃ
Ἄληκτον ὑμνεῖ, τὸν κενούμενον Λόγον
Νεανικῶς ἄπασα, σὺν τρόμῳ κτίσις.
Ἄδοξον εὐχος, δειματουμένη φέρειν
Ῥευστὴ γεγῶσα, κὰν σοφῶς ἐκαρτέρει.

Καὶ νῦν.

Ἦκεις πλανῆτιν, πρὸν νομὴν ἐπιστρέφων
Τὴν ἀνθοποιόν, ἐξ ἐρημαίων λόφων
Ἦ τῶν ἐθνῶν ἔγερσις, ἀνθρώπων φύσιν·
Ῥώμην βιαίαν, τοῦ βροτοκτόνου σβέσαι
Ἀνὴρ φανεῖς τε, καὶ Θεὸς προμηθεΐα.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ

Τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως

(Πεζαὶ καὶ ἰαμβικαὶ)

Ψάλλονται ἀπὸ 21ης Νοεμβρίου μέχρις 24ης Δεκεμβρίου μό-
ναι αἱ πεζαί, ἀπὸ 26ης μέχρι 30ης Δεκεμβρίου μόναί αἱ ἰαμβι-
καί, τῆ δὲ 25ῃ καὶ 31ῃ Δεκεμβρίου ἀμφότεραι.

ᾠδὴ α΄. Ἦχος α΄.

Χριστὸς γεννᾶται· δοξάσατε· * Χριστὸς ἐξ οὐ-
ρανῶν· ἀπαντήσατε· * Χριστὸς ἐπὶ γῆς· ὑψώ-
θητε. * Ἄισατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, * καὶ ἐν
εὐφροσύνῃ * ἀνυμνήσατε, λαοί, * ὅτι δεδόξα-
σται.

Ἰαμβική.

Ἔσωσε λαὸν * θαυματουργῶν Δεσπότης,
Υἱὸν θαλάσσης κῦμα * χερσώσας πάλαι.
Ἐκὼν δὲ τεχθεὶς * ἐκ Κόρης, τρίβον βατὴν
Πόλου τίθησιν ἡμῖν· * ὄν κατ' οὐσίαν
Ἰσον τε Πατρὶ * καὶ βροτοῖς δοξάζομεν.

ᾠδὴ γ΄.

Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων * ἐκ Πατρὸς γεννηθέντι
ἀρρεῦστως Υἱῷ * καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθέ-
νου * σαρκωθέντι ἀσπόρως * Χριστῷ τῷ Θεῷ
βοήσωμεν· * Ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρασ ἡμῶν * ἄ-
γιος εἶ, Κύριε.

Ἰαμβική.

Νεῦσον πρὸς ὕμνους * οἰκετῶν, εὐεργέτα,
Ἐχθροῦ ταπεινῶν * τὴν ἐπηρμένην ὄφρυν,
Φέρον τε, παντεπόπτα, * τῆς ἁμαρτίας

Ἐπερθεν ἀκλόνητον * ἐστηριγμένους,
Μάκαρ, μελωδοὺς * τῇ βάσει τῆς πίστεως.

ᾠδὴ δ΄.

Ῥάβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσοῖ * καὶ ἄνθος ἐξ αὐ-
τῆς, Χριστέ, * ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστη-
σας, * ἐξ ὄρους ὁ αἰνετὸς * κατασκίου δασέος·
* ἦλθες σαρκωθεὶς ἐξ ἀπειράνδρου * ὁ ἄυλος
καὶ Θεός. * Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Ἰαμβική.

Γένους βροτείου * τὴν ἀνάπλασιν πάλαι
Ἄιδων προφήτης * Ἀββακοῦμ προμηνύει,
Ἰδεῖν ἀφράστως * ἀξιωθεὶς τὸν τύπον·
Νέον βρέφος γὰρ * ἐξ ὄρους τῆς Παρθένου
Ἐξῆλθε λαῶν * εἰς ἀνάπλασιν Λόγος.

ᾠδὴ ε΄.

Θεὸς ὢν εἰρήνης, * Πατὴρ οἰκτιρῶν, * τῆς με-
γάλης βουλής σου τὸν ἄγγελον, * εἰρήνην πα-
ρεχόμενον, * ἀπέστειλας ἡμῖν· * ὅθεν θεο-
γνωσίας * πρὸς φῶς ὀδηγηθέντες, * ἐκ νυκτὸς
ὀρθρίζοντες, * δοξολογοῦμέν σε, φιλάνθρω-
πε.

Ἰαμβική.

Ἐκ νυκτὸς ἔργων * ἐσκοτισμένης πλάνης
Ἰλασμὸν ἡμῖν, * Χριστέ, τοῖς ἐγρηγόρως
Νῦν σοι τελοῦσιν * ὕμνον ὡς εὐεργέτη
Ἐλθοῖς πορίζων, * εὐχερῆ τε τὴν τρίβον,
Καθ' ἣν ἀνατρέχοντες * εὐροίμεν κλέος.

ᾠδὴ στ΄.

Σπλάγχων Ἰωνᾶν * ἔμβρουον ἀπήμεσεν * ἐ-
νάλιος θῆρ, * οἶον ἐδέξατο· * τῇ Παρθένῳ δὲ *
ἐνοικήσας ὁ Λόγος * καὶ σάρκα λαβὼν, * διε-
λήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον· * ἥς γὰρ οὐχ ὑ-
πέστη ρεύσεως, * τὴν τεκοῦσαν κατέσχευ ἀ-
πήμαντον.

Ἰαμβική.

Ναίων Ἰωνᾶς * ἐν μυχοῖς θαλαττίοις
Ἐλθεῖν ἐδεῖτο * καὶ ζάλην ἀπαρκέσαι.
Νυγεῖς ἐγὼ δὲ * τῷ τυραννοῦντος βέλει,
Χριστέ, προσαυδῶ * τὸν κακῶν ἀναιρέτην
Θᾶπτον μολεῖν σε * τῆς ἐμῆς ῥαθυμίας.

Ωιδὴ ζ΄.

Οἱ παῖδες εὐσεβεία συντραφέντες, * δυσσεβούς προστάγματος καταφρονήσαντες, * πύρος ἀπειλήν οὐκ ἐπτοήθησαν, * ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογός * ἐστῶτες ἔψαλλον. * Ὁ τῶν πατέρων Θεός, εὐλογητός εἶ.

Ἰαμβική.

Τῷ παντάνακτος * ἐξεφάρισαν πόθῳ,
Ἄπλητα θυμαίνοντος, * ἠγκιστρωμένοι
Παῖδες, τυράννου * δύσθεον γλωσσαλγίαν.
Οἷς εἵκαθε πῦρ * ἄσπετον, τῷ Δεσπότη
Λέγουσιν· Εἰς αἰῶνας * εὐλογητός εἶ.

Ωιδὴ η΄.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, προσκυνοῦμεν
τὸν Κύριον, * ὑμνοῦντες καὶ ὑπερυψοῦντες
αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θαύματος ὑπερφουῶς ἡ δροσοβόλος * ἐξεϊκό-
νισε κάμιμος τύπον. * οὐ γὰρ οὖς ἐδέξατο
φλέγει νέους, * ὡς οὐδὲ πῦρ * τῆς Θεότητος
Παρθένου ἦν ὑπέδου νηδύν. * διὸ ἀνυμνοῦντες
ἀναμέλψομεν. * Εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν
Κύριον * καὶ ὑπερυψούτω * εἰς πάντας τοὺς
αἰῶνας.

Ἰαμβική.

Μήτηραν ἀφλέκτως * εἰκονίζουσι Κόρης
Οἱ τῆς παλαιᾶς * πυρπολούμενοι νέοι,
Ὑπερφυῶς κύουσαν, * ἐσφραγισμένην.
Ἄμφω δὲ δρῶσα * θαυματουργία μιᾶ
Λαοὺς πρὸς ὕμνον * ἐξανίστησι χάρις.

Ὁ διάκονος· Τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

Ἡ Θ΄ Ωιδὴ

Ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται. Ἀντ' αὐτῆς, ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς, εἰς δ' ἀνὰ κανόνα· εἶτα οἱ δύο εἰρμοὶ μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν μεγαλυναρίων.

Ωιδὴ θ΄. Μεγαλυνάρια,
Ψαλλόμενα ἐν τῇ Ωιδῇ ταύτῃ. Ἦχος α΄.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν, καὶ ἐνδοξοτέραν τῶν ἄνω Στρατευμάτων.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ἐκ τῆς Παρθένου, Θεὸν σαρκὶ τεχθέντα.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ἐν τῷ Σπηλαίῳ, τεχθέντα Βασιλέα.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ὑπὸ τῶν Μάγων, Θεὸν προσκνηθέντα.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ὑπὸ Ἀστέρος, τοῖς Μάγοις μηνυθέντα.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν ἀγνὴν Παρθένον, τὴν γεννησαμένην, Χριστὸν τὸν Βασιλέα.

Μάγοι καὶ Ποιμένες, ἦλθον προσκυνῆσαι, Χριστὸν τὸν γεννηθέντα, ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει.

Ἔτερα εἰς τὸν Ἰαμβικὸν Κανόνα

Σήμερον ἡ Παρθένος, τίκτει τὸν Δεσπότην, ἔνδον ἐν τῷ Σπηλαίῳ.

Σήμερον ὁ Δεσπότης, τίκτεται ὡς βρέφος, ὑπὸ Μητρὸς Παρθένου.

Σήμερον οἱ Ποιμένες, βλέπουσι τὸν Σωτῆρα, σπαργάνοις εἰλημένον, καὶ κείμενον ἐν Φάτνῃ.

Σήμερον ὁ Δεσπότης, ῥάκει σπαργανοῦται, ὁ ἀναφῆς ὡς βρέφος.

Σήμερον πᾶσα κτίσις, ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἐτέχθη, ἐκ τῆς Παρθένου Κόρης.

Οὐράνια Δυνάμεις, τεχθέντα τὸν Σωτῆρα, Κύριον καὶ Δεσπότην, μηνύουσι τῷ κόσμῳ.

Δόξα.

Μεγάλυνον ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου
καὶ ἀδιαιρέτου, Θεότητος τὸ Κράτος.

Καὶ νῦν.

Μεγάλυνον ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην, ἡ-
μᾶς ἐκ τῆς κατάρας.

Ἦχος α΄. Ὁ εἰρμός.

Μυστήριον ξένον, ὀρῶ καὶ παράδοξον! οὐρα-
νὸν τὸ σπήλαιον· θρόνον Χερουβικόν, τὴν
Παρθένον· τὴν φάτνην χωρίον· ἐν ᾧ ἀνεκλί-
θη ὁ ἀχώρητος, Χριστὸς ὁ Θεός· ὃν ἀνυμνοῦν-
τες μεγαλύνομεν.

Τροπάρια.

Ἐξαίσιον δρόμον, ὀρῶντες οἱ Μάγοι, ἀσυνή-
θους νέου ἀστέρος ἀρτιφαοῦς, οὐρανοῦ ὑ-
περλάμποντος, Χριστὸν Βασιλέα ἐτεκμήραν-
το, ἐν γῆ γεννηθέντα Βηθλεέμ, εἰς σωτηρίαν
ἡμῶν.

Νηγενές, Μάγων λεγόντων, παιδίον Ἄναξ,
οὗ ἀστήρ ἐφάνη, ποῦ ἐστιν; εἰς γὰρ ἐκείνου
προσκύνησιν ἤκομεν· μανεῖς ὁ Ἡρώδης ἐτα-
ράττετο, Χριστὸν ἀνελεῖν, ὁ θεομάχος φρουα-
τόμενος.

Ἠκρίβωσε χρόνον, Ἡρώδης ἀστέρος, οὗ ταῖς
ἡγεσίαις οἱ Μάγοι ἐν Βηθλεέμ, προσκυνουῖσι
Χριστῷ σὺν δώροις· ὑφ' οὗ πρὸς Πατρίδα ὀδη-
γούμενοι, δεινὸν παιδοκτόνον, ἐγκατέλιπον
παιζόμενον.

Ἰαμβικός. Ὁ εἰρμός.

- » Στέργειν μὲν ἡμᾶς, ὡς ἀκίνδυνον φόβῳ
- » Ῥᾶον σιωπῆ· τῷ πόθῳ δὲ Παρθένε
- » Ὑμνοὺς ὑφαίνειν, συντόνως τεθηγμένους
- » Ἐργῶδες ἐστίν· ἀλλὰ καὶ Μήτηρ σθένος
- » Ὅση πέφυκεν, ἢ προαίρεσις δίδου. (δίς)

Τύπους ἀφεγγεῖς, καὶ σκιάς παρηγμένας
Ἦ Μητερ Ἄγνη, τοῦ Λόγου δεδοκότες
Νέου φανέντος, ἐκ πύλης κεκλεισμένης
Δοξοῦμενοί τε, τῆς ἀληθείας φάος
Ἐπαξίως σὴν, εὐλογοῦμεν γαστέρα.

Πόθου τετευχώς, καὶ Θεοῦ παρουσίας
Ὁ χριστοτερπής, λαὸς ἠξιωμένος

Νῦν ποτνιαῖται, τῆς παλιγγενεσίας
Ὡς ζωοποιοῦ· τὴν χάριν δὲ Παρθένε
Νέμοις ἄχραντε, προσκυνῆσαι τὸ κλέος.

Εἶτα οἱ δύο εἰρμοὶ τῆς θ' ᾠδῆς. Ἦχος α΄.

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὴν τιμιωτέραν * καὶ
ἐνδοξοτέραν * τῶν ἄνω στρατευμάτων.

Μυστήριον ξένον * ὀρῶ καὶ παράδοξον * οὐ-
ρανὸν τὸ σπήλαιον· θρόνον * χερουβικόν, τὴν
Παρθένον * τὴν φάτνην χωρίον, * ἐν ᾧ ἀνε-
κλίθη ὁ ἀχώρητος * Χριστὸς ὁ Θεός * ὃν ἀνυ-
μνοῦντες μεγαλύνομεν.

Ἰαμβική.

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὴν λυτρωσαμένην *
ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας.

Στέργειν μὲν ἡμᾶς * ὡς ἀκίνδυνον φόβῳ
Ῥᾶον σιωπῆ· * τῷ πόθῳ δὲ, Παρθένε,
Ὑμνοὺς ὑφαίνειν, * συντόνως τεθηγμένους,
Ἐργῶδες ἐστίν * ἀλλὰ καὶ, Μήτηρ, σθένος,
Ὅση πέφυκεν * ἢ προαίρεσις, δίδου.

Συναπτὴ μικρά, μεθ' ἣν Ἐκφώνησις·
Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις...

ΤΑ ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ

Τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος γ΄. Αὐτόμελον.

Ἐπεσκεψάτο ἡμᾶς, ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν,
ἀνατολὴ ἀνατολῶν, καὶ οἱ ἐν σκότει καὶ σκιά,
εὗρομεν τὴν ἀλήθειαν· καὶ γὰρ ἐκ τῆς Παρθέ-
νου ἐτέχθη ὁ Κύριος. (ἐκ γ')

ΑΙΝΟΙ

Ἦχος δ΄.

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν
Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς
ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε αὐτόν, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ· αἰ-
νεῖτε αὐτόν, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ. Σοὶ
πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Ἡ Στιχολογία (Ψαλμοὶ ρμη΄, ρμθ΄)· ἰστώμεν
Στίχους δ΄, καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Ἰδιόμελα.

Ἦχος δ΄. Ἀνδρέου Ἱεροσολυμίτου.

Στίχ. α΄. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις
αὐτοῦ· αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς με-
γαλωσύνης αὐτοῦ.

Εὐφραίνεσθε δίκαιοι οὐρανοὶ ἀγαλλιᾶσθε·
σκιρτήσατε τὰ ὄρη, Χριστοῦ γεννηθέντος·
Παρθένος καθέζεται, τὰ Χερουβὶμ μιμουμέ-
νη, βαστάζουσα ἐν κόλποις, Θεὸν Λόγον σαρκω-
κωθέντα. Ποιμένες τὸν τεχθέντα δοξάζουσι.
Μάγοι τῷ Δεσπότη ἄνωρα προσφέρουσιν. Ἄγ-
γελοι ἀνυμνοῦντες λέγουσιν· Ακατάληπτε
Κύριε, δόξα σοι.

Στίχ. β΄. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰ-
νεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Ὁ Πατὴρ εὐδόκησεν· ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο·
καὶ ἡ Παρθένος ἔτεκε, Θεὸν ἐνανθρωπήσαν-
τα. Ἀστὴρ μηνύει· Μάγοι προσκυνοῦσι· Ποι-
μένες θαυμάζουσι καὶ ἡ κτίσις ἀγάλλεται.

Στίχ. γ΄. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῶ,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ.

Θεοτόκε Παρθένε, ἡ τεκοῦσα τὸν Σωτῆρα, ἀ-
νέτρεψας τὴν πρώτην, κατάραν τῆς Εὐσας· ὅτι
Μήτηρ γέγονας, τῆς εὐδοκίας τοῦ Πατρὸς,
βαστάζουσα ἐν κόλποις, Θεὸν Λόγον σαρκω-
θέντα. Οὐ φέρει τὸ μυστήριον ἔρευναν· πίστει
μόνη τοῦτο πάντες δοξάζομεν, κράζοντες με-
τὰ σοῦ καὶ λέγοντες· Ἀνερμήνευτε Κύριε, δό-
ξα σοι.

Στίχ. δ΄. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶ-
σα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν, τὴν Μητέρα τοῦ Σωτῆ-
ρος, τὴν μετὰ τόκον πάλιν, ὀφθειῖσαν Παρθέ-
νον· Χαίροις πόλις ἔμψυχε, τοῦ Βασιλέως καὶ
Θεοῦ, ἐν ἣ Χριστὸς οἰκήσας, σωτηρίαν εἰργά-
σατο. Μετὰ τοῦ Γαβριὴλ ἀνυμνοῦμέν σε, με-
τὰ τῶν Ποιμένων δοξάζομεν κράζοντες· Θεο-
τόκε, πρέσβευε τῷ ἐκ σοῦ σαρκωθέντι, σωθῆ-
ναι ἡμᾶς.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄. Γερμανοῦ.

Ὅτε καιρὸς, τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας σου, πρῶ-
τη ἀπογραφῆ, τῇ οἰκουμένη ἐγένετο, τότε ἔ-
μελλες τῶν ἀνθρώπων, ἀπογράφεσθαι τὰ ὀ-
νόματα, τῶν πιστευόντων τῷ τόκῳ σου· διὰ
τοῦτο τὸ τοιοῦτον δόγμα, ὑπὸ Καίσαρος ἐξε-
φωνήθη· τῆς γὰρ αἰωνίου σου βασιλείας, τὸ
ἄναρχον ἐκαινουργήθη. Διὸ σοι προσφέρο-
μεν καὶ ἡμεῖς, ὑπὲρ τὴν χρηματικὴν φορολο-
γίαν, ὀρθοδόξου πλουτισμὸν θεολογίας, τῷ
Θεῷ καὶ Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἦχος β΄. Ἰωάννου Μοναχοῦ.

Σήμερον ὁ Χριστὸς, ἐν Βηθλεὲμ γεννᾶται ἐκ
Παρθένου. Σήμερον ὁ ἄναρχος ἄρχεται, καὶ ὁ
Λόγος σαρκούται. Αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν
ἀγάλλονται, καὶ ἡ γῆ σὺν τοῖς ἀνθρώποις εὐ-
φραίνεται. Οἱ Μάγοι τὰ δῶρα προσφέρουσιν·
οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα θαυμάζουσιν· ἡμεῖς δὲ
ἀκαταπαύστως βοῶμεν· ...

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ * καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, *
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ὑμνοῦμέν σε, * εὐλογοῦμέν σε, * προσκυνου-
μέν σε, * δοξολογοῦμέν σε, * εὐχαριστοῦμέν
σοι * διὰ τὴν μεγάλην σου δόξαν.

Κύριε βασιλεῦ, * ἐπουράνιε Θεέ, * Πάτερ παν-
τοκράτορ· * Κύριε Υἱὲ μονογενές, * Ἰησοῦ Χρι-
στέ, * καὶ ἅγιον Πνεῦμα.

Κύριε ὁ Θεός, * ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, * ὁ Υἱὸς τοῦ
Πατρὸς, * ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου,
* ἐλέησον ἡμᾶς, * ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ
κόσμου.

Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, * ὁ καθηήμενος
ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς, * καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ μόνος ἅγιος, * σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, *
Ἰησοῦς Χριστός, * εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς. Ἀ-
μήν.

Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε * καὶ αἰ-
νέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα * καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Καταξίωσον, Κύριε, * ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ * ἀ-
ναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, * ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡ-
μῶν, * καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνο-
μά σου * εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Γένοιτο, Κύριε, * τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς, * κα-
θάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ σέ.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε * δίδαξόν με τὰ δικαίω-
ματά σου. (ἐκ γ')

Κύριε, * καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν * ἐν γενεᾷ
καὶ γενεᾷ. * Ἐγὼ εἶπα * Κύριε, ἐλέησόν με *
ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, * ὅτι ἡμαρτόν σοι.

Κύριε, πρὸς σέ κατέφυγον * δίδαξόν με τοῦ
ποιεῖν τὸ θέλημά σου, * ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου.

Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς * ἐν τῷ φωτί σου ὁ-
ψόμεθα φῶς.

Παράτεινον τὸ ἔλεός σου * τοῖς γινώσκουσί
σε.

Ἅγιος ὁ Θεός, * ἅγιος ἰσχυρός, * ἅγιος ἀθάνα-
τος * ἐλέησον ἡμᾶς. (ἐκ γ')

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων. Ἀμήν.

Ἅγιος ἀθάνατος * ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ πάλιν ἰσχυροτέρᾳ φωνῇ·

Ἅγιος ὁ Θεός, * ἅγιος ἰσχυρός, * ἅγιος ἀθάνα-
τος * ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος δ'.

Ἡ Γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτει-
λε τῷ κόσμῳ, τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ
γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες, ὑπὸ ἀστέρος
ἐδιδάσκοντο, σὲ προσκυνεῖν, τὸν Ἥλιον τῆς
δικαιοσύνης, καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνα-
τολήν. Κύριε δόξα σοι. (ἄπαξ)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικὰ
καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·
Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα...

Τὰ Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. Ψαλμὸς ρι' (110).

Στίχ. α'. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ
καρδίᾳ μου, ἐν βουλῇ εὐθέων καὶ συναγωγῇ.
(ρι' 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, * Σῶτερ, σῶ-
σον ἡμᾶς.

Στίχ. β'. Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου, ἐξεζητημέ-
να εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ. (ρι' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια
τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει
εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. (ρι' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ·
ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ· ἄ-
γιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. (ρι' 9)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ὁ διάκονος τὴν μικρὰν συναπτὴν
καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·
Ὅτι σὸν τὸ κράτος...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. Ψαλμὸς ρια' (111).

Στίχ. α'. Μακάριος ἀνὴρ, ὁ φοβούμενος τὸν
Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφό-
δρα. (ρια' 1)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, * ὁ ἐκ Παρθένου τε-
χθεὶς, * ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλοῦϊα.

Στίχ. β'. Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα
αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται. (ρια' 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ...

Στίχ. γ'. Δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ αἰῶνος. (ρια' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ...

Στίχ. δ'. Ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐ-
θέσιν, ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος.
(οἰα' 4)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ...

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, * ἀθά-
νατος ὑπάρχων * καὶ καταδεξάμενος * διὰ
τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν * σαρκωθῆναι ἐκ τῆς
ἀγίας Θεοτόκου * καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, *
ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, * σταυρωθεὶς τε,
Χριστὲ ὁ Θεός, * θανάτῳ θάνατον πατήσας, *
εἰς ὧν τῆς ἀγίας Τριάδος, * συνδοξαζόμενος
τῷ Πατρὶ * καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, * σῶσον ἡ-
μᾶς.

**Ὁ διάκονος τὴν μικρὰν συναπτὴν
καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν·
Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόθεος...**

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. Ψαλμὸς ρθ' (109).

Στίχ. α'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου
ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑ-
ποπόδιον τῶν ποδῶν σου. (ρθ' 1)

Καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος δ'.

Ἡ γέννησίς σου Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτει-
λε τῷ κόσμῳ, τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ
γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες, ὑπὸ ἀστέρος
ἐδιδάσκοντο, σὲ προσκυνεῖν, τὸν Ἥλιον τῆς
δικαιοσύνης, καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνα-
τολήν. Κύριε δόξα σοι.

Στίχ. β'. Ράβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι
Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν
ἐχθρῶν σου. (ρθ' 2)

Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ...

Στίχ. γ'. Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνά-
μεώς σου, ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου.
(ρθ' 3)

Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

ΜΙΚΡΑ ΕΙΣΟΔΟΣ

Εἰσοδικόν. Ἦχος β'.

(Ἐὰν εἰσοδεύουν πολλοὶ ἱερεῖς, ψάλλουν αὐτοὶ τὸ εἰσοδικόν).

Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε. * Ὁ-
μοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. * Σὺ ἱε-
ρεὺς εἰς τὸν αἰῶνα * κατὰ τὴν τάξιν Μελχισε-
δέκ. * (ρθ' 3-4). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, * ὁ ἐκ
Παρθένου τεχθεὶς, * ψάλλοντάς σοι Ἀλλη-
λουῖα.

Τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος δ'.

(ψάλλεται ὑπὸ τῶν ἱερέων, ἐὰν τελεῖται συλλειτουργῶν)

Ἡ Γέννησίς σου Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτει-
λε τῷ κόσμῳ, τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ
γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες, ὑπὸ ἀστέρος
ἐδιδάσκοντο, σὲ προσκυνεῖν, τὸν Ἥλιον τῆς
δικαιοσύνης, καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνα-
τολήν. Κύριε δόξα σοι.

**Κοντάκιον τῶν Χριστουγέννων.
(Ψάλλεται ἀπὸ κε' ἕως λα' Δεκεμβρίου).**

Ἦχος γ'. Αὐτόμελον.

Ἡ Παρθένος σήμερον * τὸν ὑπερούσιον τίκτει
* καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον * τῷ ἀπροσίτῳ προσά-
γει. * Ἄγγελοι μετὰ ποιμένων * δοξολογοῦσι·
* μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος * ὁδοιποροῦσι· * δι' ἡ-
μᾶς γὰρ ἐγεννήθη * παιδίον νέον, * ὁ πρὸ αἰ-
ῶνων Θεός.

ΤΡΙΣΑΓΙΟΣ ΥΜΝΟΣ

**Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτί-
σθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούϊα.**

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς.

Προκείμενον. Ἦχος πλ. δ'. (Ψαλμὸς ξε').

Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλά-
τωσάν σοι, ψαλάτωσαν τῷ ὀνόματί σου. (ξε' 4)

Στίχ. α'. Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ψά-
λατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· δότε δόξαν αἰνέσει
αὐτοῦ. (ξε' 1-2)

Στίχ. β'. Εὐλογεῖτε, ἔθνη, τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ ἀκουτίσατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ. (ξε' 8)

Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Γαλ. δ' 4-7)

Ἀδελφοί, ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κράζον· Ἀββᾶ ὁ πατήρ. Ὅστε οὐκέτι εἰ δούλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.

Ἀλληλουῖα (γ'). Ἦχος α'. (Ψαλμὸς ιη').

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγούονται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. (ιη' 2)

Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν. (ιη' 3)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον (β' 1-12).

Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γεγραπταὶ διὰ τοῦ προφήτου· Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλε-

ἐμ εἶπε· Πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὶ δὲ εὔρητε ἀπαγγεῖλάτε μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον· ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν· καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ γίνεται τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου.

Καὶ καθεξῆς, ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Εἰς τό· Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας...

Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, * πᾶσα ἡ κτίσις, * ἀγγέλων τὸ σύστημα * καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος, * ἡγιασμένε ναὲ * καὶ παράδεισε λογικέ, * παρθενικὸν καύχημα, * ἐξ ἧς Θεὸς ἐσαρκώθη * καὶ παιδίον γέγονεν * ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων Θεὸς ἡμῶν * τὴν γὰρ σὴν μητρὰν * θρόνον ἐποίησε * καὶ τὴν σὴν γαστέρα * πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπειργάσατο. * Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, * πᾶσα ἡ κτίσις· δόξα σοι.

Κοινωνικόν.

Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ. * (Ψαλμ. ρι' 9). Ἀλληλουῖα.

Μετὰ τὴν μετάδοσιν, ἀντὶ τοῦ· Εἶδομεν...

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ'.

Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Εἰς τό· Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ...

Ἦχος β΄.

Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν * αἰνέσεώς σου, Κύριε, * ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, * ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς * τῶν ἁγίων σου μετασχεῖν μυστηρίων· * τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ, * ὅλην τὴν ἡμέραν * μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου. * Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν. Ἦχος β΄.

Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον * ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. (ἐκ γ΄)

Ἀπόλυσις· Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Δι' εὐχῶν... Ἀμήν.

* * * * *

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἐναλλακτικῶς τὸ Κοινωνικὸν μετ' ἐκλογῆς ἁγιογραφικῶν στίχων.

Ἦχος α΄.

Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ· ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα. (Ψαλμ. ρι' 9)

Οἱ στίχοι.

Στίχ. α΄. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. (Λουκ. α' 68)

Στίχ. β΄. Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. (Ματθ. δ' 16)

Στίχ. γ΄. Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. Ἐαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβών. (Ἰω. α' 14, Φιλιπ. β' 7)

Στίχ. δ΄. Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη. (Βαρούχ γ' 35, 38)

Στίχ. ε΄. Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, Υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὐ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὠμοῦ αὐτοῦ. (Ἠσ. θ' 6)

Στίχ. ζ΄. Καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, θαυμαστὸς συμβουλος, Θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. (Ἠσ. θ' 6)

Στίχ. ζ΄. Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. (Λουκ. α' 33)

Στίχ. η΄. Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. (Ψαλμ. μδ' 7)

Στίχ. θ΄. Ἐξήλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου τοῦ σῶσαι τοὺς χριστούς σου. (Αββ. γ' 13)

* * * * *

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως τῆς 4ης Ἰανουαρίου ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.

* * * * *